

ประเทศไทย : เรียกร้องให้ยกเลิกการดำเนินคดีอาญากับทนายความด้านสิทธิมนุษยชน นางสาวศิริกาญจน์ เจริญศิริ ทันที

วันนี้ คณะกรรมการนักนิติศาสตร์สากลหรือไอซีเจ (The International Commission of Jurists) ขอเรียกร้องให้รัฐบาลไทยยกเลิกการดำเนินคดีอาญากับทนายความด้านสิทธิมนุษยชน นางสาวศิริกาญจน์ เจริญศิริ ทันที

เมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2559 นางสาวศิริกาญจน์ เจริญศิริ ได้รับหมายเรียกสองหมายให้เข้ามารายงานตัวกับสถานีตำรวจชนะสงครามในวันที่ 9 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2559 เพื่อรับทราบข้อกล่าวหาในคดีอาญา ได้แก่ “ข้อหาแจ้งความอันเป็นเท็จเกี่ยวกับความผิดอาญา” และ “ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงาน”

ข้อหาดังกล่าวอาจส่งผลให้ได้รับโทษจำคุกนานถึงสองปี

“เป็นที่ชัดเจนว่าข้อหาต่อ นางสาวศิริกาญจน์ เจริญศิริ นั้นเชื่อมโยงมาจากความพยายามของเธอที่จะคุ้มครองสิทธิทางกฎหมายและสิทธิมนุษยชนของลูกความซึ่งเป็นนักศึกษา ทั้งนี้ นักศึกษาไม่ควรที่จะถูกจับกุมหรือดำเนินคดีอาญาด้วยเหตุที่มาจากการใช้เสรีภาพในการแสดงออกและชุมนุมโดยสงบมาแต่แรกแล้ว” นายแมทท์ พอลลาร์ด (Matt Pollard) หัวหน้าศูนย์ความเป็นอิสระของผู้พิพากษาและทนายความของคณะกรรมการนักนิติศาสตร์สากลกล่าว

“การดำเนินคดีกับนางสาวศิริกาญจน์ เจริญศิริ ที่เชื่อมโยงมาจากความพยายามของเธอในการปกป้องสิทธิมนุษยชน เป็นเรื่องที่รับไม่ได้โดยสิ้นเชิงและจะยังผลให้ประเทศไทยละเมิดพันธกรณีระหว่างประเทศมากขึ้นไปอีก” เขากล่าวเสริม

ถึงแม้ว่าในหมายเรียกจะมีได้ระบุโดยละเอียดถึงเหตุผลที่ทำให้มารายงานตัว แต่เนื่องจากในหมายเรียกระบุชื่อผู้กล่าวหา คือ พ.ต.อ.สุริยา จำนงโชค ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการสอบสวนกรณี 14 นักศึกษา ข้อหาดังกล่าวน่าจะเกี่ยวเนื่องมาจากการพฤติกรรมแวดล้อมที่นางสาวศิริกาญจน์ เจริญศิริ ได้ให้ความช่วยเหลือด้านกฎหมายแก่ นักศึกษา 14 รายที่ถูกจับกุมในวันที่ 26 มิถุนายน พ.ศ. 2558 ภายหลังจากการชุมนุมโดยสงบเพื่อเรียกร้องประชาธิปไตยและขอให้ยุติการปกครองโดยทหาร

นางสาวศิริกาญจน์ เจริญศิริ เป็นทนายความของศูนย์ทนายความเพื่อสิทธิมนุษยชน ทำหน้าที่ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่บุคคลจำนวนมาก รวมถึงนักกิจกรรมและนักต่อสู้ด้านสิทธิมนุษยชน ภายหลังจากการปกครองโดยทหารซึ่งได้เริ่มขึ้นในเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2557

อนึ่ง คณะกรรมการนักนิติศาสตร์สากลเคยได้แสดงความกังวลกับกรณีที่รัฐบาลไทยมุ่งจัดการนางสาวศิริกาญจน์ เจริญศิริ เป็นกรณีเฉพาะ ในเหตุการณ์เมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ. 2558 ภายหลังจากที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติข่มขู่ว่าจะดำเนินคดีกับนางสาวศิริกาญจน์ เจริญศิริ โดยได้ประกาศให้สาธารณะรับทราบว่า ทางสำนักตำรวจแห่งชาติอยู่

ในระหว่างการพิจารณาแจ้งข้อกล่าวหาในคดีอาญา โดยได้มีการเดินทางไปที่บ้านของนางสาวศิริกาญจน์ เจริญศิริ เพื่อสอบถามสมาชิกในครอบครัว

จะเห็นได้ว่าภัยและการคุกคามดังกล่าวเป็นการตอบโต้กับเหตุการณ์ที่นางสาวศิริกาญจน์ เจริญศิริ ไม่ให้ยินยอมให้เจ้าหน้าที่ตำรวจเข้ามาค้นรถยนต์ของตน ภายหลังจากที่นักศึกษาชั้นศาล อีกประการหนึ่งคือเหตุที่นางสาวศิริกาญจน์ เจริญศิริ ได้เข้าแจ้งความกรณีเจ้าหน้าที่ตำรวจได้ทำการยึดรถยนต์ของตนเอาไว้

ทั้งนี้ คณะกรรมการนักนิติศาสตร์สากลได้นำแจ้งกรณีของนางสาวศิริกาญจน์ เจริญศิริ ให้ทางผู้แทนรายงานพิเศษแห่งสหประชาชาติเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ได้แก่ ผู้แทนรายงานพิเศษแห่งสหประชาชาติด้านความเป็นอิสระของผู้พิพากษาและทนายความและผู้แทนรายงานพิเศษแห่งสหประชาชาติด้านสถานการณ์ของนักปกป้องสิทธิมนุษยชน

คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติจะทบทวนสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในประเทศไทย ในเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2559 ซึ่งเป็นการใช้กลไกการทบทวนสถานการณ์สิทธิมนุษยชน (Universal Periodic Review) ของทุกประเทศสมาชิก

“ก่อนที่จะมีการสหประชาชาติจะได้ทบทวนสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศไทยในเดือนพฤษภาคมนี้และเพื่อที่รัฐบาลไทยจะไม่ดำเนินการขัดแย้งกับ ‘โรดแมป’ ที่วางไว้เพื่อนำไปสู่การปกครองในระบอบประชาธิปไตยเป็นเรื่องจำเป็นอย่างยิ่งที่รัฐบาลไทยต้องเคารพสิทธิมนุษยชนที่ยิ่งเพิ่มขึ้นในทุกวัน” นายแมทท์ได้กล่าวเสริม

ติดต่อ

กรุงเทพฯ: นายคิงสลีย์ แอบบอต (Kingsley Abbott) ที่ปรึกษากฎหมายระหว่างประเทศ ประจำเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โทรศัพท์ +66 94 470 1345 อีเมลล์ kingsley.abbott@icj.org

เจนีวา: นายแมทท์ พอลลาร์ด (Matt Pollard) ที่ปรึกษาอาวุโสด้านกฎหมายระหว่างประเทศ โทรศัพท์ +41 22 979 38 12 อีเมลล์ matt.pollard@icj.org

ความเป็นมา

ประเทศไทยเป็นภาคีกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมืองประเทศหรือICCPR (The International Covenant on Civil and Political Rights) ซึ่งรับรองสิทธิในการชุมนุมโดยสงบ, เสรีภาพในการแสดงออก, การห้ามการจับกุมคุมขังโดยพลการ, สิทธิที่จะได้รับการพิจารณาคดีอย่างเปิดเผยและเป็นธรรมโดยองค์คณะตุลาการที่มีอำนาจ เป็นอิสระ และเป็นกลาง ที่แต่งตั้งโดยกฎหมาย (รวมถึงสิทธิในการได้พบทนายโดยทันทีและพลเรือนต้องไม่ตกอยู่ภายใต้เขตอำนาจของศาลทหาร) รวมทั้ง การห้ามการแทรกแซงโดยพลการและ

มิชอบด้วยกฎหมายในเรื่องสิทธิความเป็นส่วนตัว, ครอบครัว, ที่พักอาศัย และการติดต่อสื่อสาร (กรณีหมายรวมถึง การค้นและยึดสิ่งของโดยพลการ)

ในส่วนของปฏิญญาสากลแห่งสหประชาชาติว่าด้วยนักปกป้องสิทธิมนุษยชน (The UN Declaration on Human Rights Defenders) ได้ประกันสิทธิของทุกคนที่จะต่อต้านการละเมิดสิทธิมนุษยชนโดยสงบ ปฏิญญาสากลดังกล่าว ได้ห้ามการไต่กลับ ภัย และการคุกคาม ต่อบุคคลใดก็ตามที่ดำเนินการโดยสงบเพื่อคัดค้านการละเมิดสิทธิมนุษยชน ไม่ว่าจะเป็นการปฏิบัติในหรือนอกปฏิบัติหน้าที่ และยังสามารถคุ้มครองสิทธิของบุคคลที่จะส่งคำร้องเรียนอย่างเป็นทางการเกี่ยวกับข้อกล่าวหาว่าละเมิดสิทธิ นอกจากนี้ หลักการพื้นฐานแห่งสหประชาชาติว่าด้วยหน้าที่ของ ทนายความ (The UN Basic Principles on the Role of Lawyers) ได้วางหลักการว่ารัฐบาลมีหน้าที่ประกันว่า ทนายความสามารถทำหน้าที่ของตน โดยปราศจากการข่มขู่, การขัดขวาง, การคุกคาม, หรือ การแทรกแซงอย่างไม่ เหมาะสม